Нови възможности за финансиране на бизнеса бяха представени на седмото издание на Форум „Инвестиции в устойчивата енергия“

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

На 29-и ноември в София ЦЕЕ ЕнЕфект заедно с ОМЕЕ ЕкоЕнергия, Българска стопанска камара и Столична община организираха национална кръгла маса за финансиране на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници (ВЕИ), която се съсредоточи върху проектите за устойчива енергия в промишлеността и малките и средни предприятия.

Участие в събитието взеха Теодора Полимерова от Столична община, Добри Митрев, Българска стопанска камара, Велина Попова, началник отдел "Програмиране" на Главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" в Министерството на иновациите и растежа, София Касидова, Българска банка за развитие, и представители на някои от най-големите български търговски банки.

Сред водещите теми, които експертите обсъдиха бяха:

- съществуващите финансови инструменти в подкрепа на енергийната ефективност и ВЕИ в предприятията;
- успешните практики и бариери при прилагането на специализирани финансови продукти;
- системите за управление на енергията в предприятията.

„Необходима е по-голяма прозрачност и осъзнаване функцията на публичните консултации за оптимално използване на публичните средства като инструмент за привличане на частни инвестиции“, отбеляза Драгомир Цанев, изпълнителен директор на Центъра за енергийна ефективност ЕнЕфект.

Форматът на събитието предоставя платформа за обмен и координация между националните власти, представители на бизнес асоциации и финансови институции, за да се насърчат инвестициите в проекти за устойчива енергия в промишлеността и местните предприятия.

„Предизвикателствата ни правят устойчиви и по-гъвкави, а човешкият капитал е най-ценен. Независимо дали сме готови или не, трансформацията е неизбежна.“, това коментира Добри Митрев, председател на УС на Българска стопанска камара.

Според Митрев има напредък в комуникацията между администрацията и бизнеса и подобряване на диалога.

По време на конференцията бяха представени последните програми за финансиране и бъдещи проекти, които ще подкрепят бизнеса в период на енергийна и икономическа криза.

Нов финансов инструмент ще подпомогне бизнеса със 146 млн. лева по програмата за ВЕИ и локално съхранение за собствени нужди, това съобщи Велина Попова, началник отдел "Програмиране" на Главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" в Министерството на иновациите и растежа. От Министерството съобщават, че програмата ще заработи до края на годината.

София Касидова от Българската банка за развитие представи възможностите за финансиране и подкрепа, които банката осигурява на стартиращи, малки и средни предприятия. Касидова коментира още, че Българската банка за развитие допълва, а не конкурира търговските банки и като национална институция се стреми да подобрява услугите, които предоставя.

От Столична община отбелязаха активната си работа по програмата „Слънчеви градове“ (SolarCities), финансирана от Европейската инициатива за климата, чиято основната цел е да насърчи процеса по изпълнение на проекти в сферата на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). През следващата година подкрепа ще бъде осигурена за 2 000 сгради в столицата, за които ще се обезпечи въздушно заснемане, проучване и оценка на разходите, дигитална платформа с информация за спестените емисии и производството на електроенергия след поставянето на соларните инсталации.

Теодора Полимерова от Столична община уточни, че целта на програмата не е да предостави безвъзмездна помощ на домакинствата, а да подготви сградите за кандидатстване, тъй като първоначалната оценка е значителен разход.

Интересът към провелото се в хибриден формат събитие отразява все по-ясно важността на темата за енергийната ефективност и възобновяемите източници на енергия за бизнеса, институциите и потребителите.

Седмото издание на форума е част от предстоящи общо 12 събития, които ЕнЕфект ще осъществи в предстоящите месеци. С мероприятието се откри и XVI Национална конференция на Асоциацията на енергийните агенции в България.

Съдържание:

Нови възможности за финансиране на бизнеса бяха представени на седмото издание на Форум „Инвестиции в устойчивата енергия“

Променен е проектът на Насоки за кандидатстване за финансиране на мерки за енергийна ефективност на публичните сгради

Необходима е смяна на модела на финансиране на санирането на жилищните сгради в посока самоучастие на хората

Министерството на енергетиката предлага за обществено обсъждане промени в Закона за енергията от възобновяеми източници

Към развитие на енергийните общности в България

22 български общини с Етикет за иновации и добро управление на местно ниво

Замяната на въглищата за отопление с пелети и климатици не е спасението за Зеления преход, нужна е интегрирана трансформация в домовете

Новата пречиствателна станция на Пловдив ще произвежда и електроенергия

Равносметката от климатичната конференция в Египет

Избрано от медиите

Инструменти в подкрепа на местните власти, разработвани от ЕкоЕнергия и ЦЕЕ ЕнЕфект:

Помощ за общини за включване в **Европейската енергийна награда** в Централна и Източна Европа:

Енергийни обследвания на многофамилни жилищни сгради и технически проучвания за борба с **енергийната бедност в български общини:**

Общински **информационни центрове за консултации** за сградно обновяване:

Технико-икономически анализи на **общински проекти за енергийни общности:**

Платформа с подробни данни за енергийните характеристики на сгради:

Обновяване с **готови компоненти и**

Променен е проектът на Насоки за кандидатстване за финансиране на мерки за енергийна ефективност на публичните сгради

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Промените са направени след двукратно проведени обществени обсъждания и консултации с Европейската комисия.

Намалени са изискваният клас на енергопотребление на сградите от „А“ на „В“, както и минималните прагове на заявените средства по всеки индивидуален проект за сгради за административно обслужване, за обществено обслужване в областта на културата и изкуството, и за спорт от 200 000 лева на 50 000 лева.

Въведено е задължително съфинансиране от кандидата чрез поемане със собствени средства на разходите, свързани със строително-монтажни работи, произтичащи от нормативни изисквания за безопасната експлоатация на сградите, и предписани като задължителни в техническия паспорт на сградата. Ще се изисква финансово участие на кандидата и за нормативно необходими за въвеждане на сградата в експлоатация строително-монтажни работи. Например за дейности по отстраняване на локални дефекти и повреди, ненарушаващи общата конструктивна устойчивост, но създаващи опасност за преките ползватели или неотстраняването, на които би довело до по-сериозни промени в носещата конструкция на сградата в бъдеще. Съфинансиране ще се изисква също и за строително-ремонтни работи по осигуряване на пожарна безопасност, ремонт/подмяна на мълниезащитна и заземителна инсталация, осигуряване на достъпна архитектурна среда).

Близо 285,9 млн. лв. от общия ресурс могат да бъдат инвестирани в енергийна ефективност на държавни и общински административни сгради, ползвани от административни структури и органи на изпълнителната власт и техните териториални звена, вписани в **административния регистър**.

С предложения за изпълнение на инвестиции могат да кандидатстват общини, областни администрации, министерства, централни и териториални администрации. При смесена собственост се допускат партньорства. Мерките за енергийна ефективност ще се изпълняват въз основа на енергийно обследване. Задължително е постигането на клас на енергопотребление минимум „В“ след изпълнение на енергоспестяващите мерки и минимум 30% спестяване на първична енергия за всяка сграда. С приоритет ще бъдат предложенията за изпълнение на инвестиция за енергийна ефективност в съчетание с използването на възобновяеми енергийни източници. Ще се изисква съоръжението за производство на енергия от възобновяеми източници да бъде собственост на кандидата, а осигурената енергия да се ползва единствено за собствено потребление.
Дейностите по процедурата ще се осъществяват на база на предварително извършено разпределение на средствата по място на изпълнение на инвестицията в 10-те големи градски общини, 40 градски общини и 215 общини, попадащи в дефиницията за селски район, съгласно Споразумението за партньорство 2021-2027 г.

Проектодокументът може бъде намерен на интернет страницата на МРРБ в „Проекти по НПВУ“, „**Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на нежилищния сграден фонд**“.

Проект на Насоки за кандидатстване по процедурата за енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап I, отразяващ нов срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестиция

В публикувания документ се предвижда **срокът за кандидатстване да бъде променен до 31 май 2023 г.** Предвидено е и изменение в разпределението на финансовите средства по процедурата, като за всяка община е определена максимална стойност на безвъзмездната финансова помощ, която тя може да получи. Проектът на Насоките предвижда подготвителните разходи за изготвяне на техническо обследване, технически паспорт и енергийно обследване да се възстановяват на база одобрена от структура за наблюдение и докладване методология, без да е необходимо да се предоставят разходооправдателни документи за одобрените проекти за изпълнение на инвестиции.
Проектът на Насоки за кандидатстване и пакета документи към тях са публикувани на интернет страницата в секция „**За обществено обсъждане**“ и секция „Проекти по НПВУ“, подсекция „Процедури по НПВУ“, раздел „**Процедури за обществено обсъждане**“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Проект на Насоки за кандидатстване за предоставяне на средства чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции по процедура „**Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд - етап II**“ също е публикуван - в секция „За обществено обсъждане“ и секция „Проекти по НПВУ“, подсекция „Процедури по НПВУ“, раздел „Процедури за обществено обсъждане“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и в Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България.

Повече на: МРРБ

системи за управление на потреблението в обновени сгради:

outPHit

Строителни изложения и **обучения за строителни професионалисти** в различни български общини:

nZEB Roadshow

Национални и регионални **кръгли маси за инвестиции в енергийна ефективност:**

BE SMART

SMAFIN

ПРЕДСТОЯЩО:

- **14 декември 2022 г.** – ***Втори семинар за повишаване на осведомеността в рамките на проекта EXCITE.*** Презентации от Австрийската енергийна агенция, Община Словенски Градец, Община Габрово, Община Волкерсдорф и други. Линк за присъединяване чрез платформата Zoom ще бъде изпратен по e-mail.
- **14 декември 2022г. –** Лекция на ***Консултативния център по въпросите на енергийната бедност***, която ще се проведе от 13:30 ч. централноевропейско време (онлайн), относно значението на показателите за оценка на енергийната бедност на местно ниво. Можете да се регистрирате тук.

Необходима е смяна на модела на финансиране на санирането на жилищните сгради в посока самоучастие на хората

Експерти в областта на енергийното обновяване на жилищните сгради са единодушни, че е необходима смяна на модела на финансиране на процеса в посока самоучастие на хората. Само по този начин ще успеем да покрием екологичните цели, поставени от ЕС, а и няма да загубим огромен икономически ресурс, защото сградното обновяване е доказало, че привлича голям икономически интерес от страна на хората и бизнеса, каза Драгомир Цанев от ЕнЕфект по време на форума Пресклуб: "Устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд", организиран от "Климатека" и ЕнЕфект.

Той предупреди, че обществените средства за обновяване на жилищата няма да стигнат за всички. Ако продължаваме със сто процента грантове, значи, че взимаме от много хора и даваме на много малко или по друг начин казано 95 на сто от хората няма да имат достъп до средства за обновяване на домовете и това са предимно живеещите в малките населени места. За да се обърне тази тенденция, според него трябва да има съучастие от собствениците.

През последните десет години - с хоризонт до 2026 г., в България общо инвестираните средства в обновяване на жилищата възлизат на 3,5 млрд. лева. Ако добавим и средства за обновяване на публичните сгради, сумата надхвърля 4 млрд. лева, каза Драгомир Цанев. Досега са санирани общо 2809 сгради, като по новата програма по Плана за възстановяване и устойчивост ще бъдат обновени други 1000. Жизненият цикъл на обновените сгради е около 30 години. В България, по данни от Националната стратегия за обоновяване на националния сграден фонд, 66 000 жилищни сгради имат нужда от саниране. И така сметките показват, че на България ще са ѝ нужни 200 години да реновира всички сгради.

Според Драгомир Цанев сега инвестираме много средства, за да постигнем не много голям резултат като количество обновени сгради, защото става дума за сто процента грантово финансиране. Същевременно ни притискат климатичните евроцели, които според експерта България няма да успее да покрие, в това число и заради отпадането от обсега на програмите за саниране на еднофамилните жилищни сгради, които имат 50 процента принос в покриването на националните енергийни цели.

Проф. Димитър Назърски от Българската асоциация за изолации в строителството напомни, че преди 6 години при санирането се целеше постигане на клас енергийна ефективност "С", а сега вече целта е "В" и в най-добрия случай "А". До нова година Асоциацията ще издаде подробно ръководство по отношение на енергийното обновяване в частта топлоизолация, като целта е да се подпомогнат строителните фирми, инвеститорите, надзорниците и гражданите. Експертът перпоръча да не се започва енергийно обновяване на жилищните сгради преди да сме решили въпросите с конструктивните им проблеми.

Цвета Наньова – заместник-председател на Управителния съвет на Българската фасилити мениджмънт асоциация, напомни за историята на санирането на жилища в България, която започва с първия демонстрационен проект, чието начало е поставено през 2009 г., като при него самоучастието на хората е 50 процента. Като цяло тя отчете, че изпълнението на обновяването на жилищата по националната програма при сто процента безвъзмездно финансиране от техническа гледна точка отговаря на средното качество на строително-монтажни работи в България. Но като организация на процеса - дефектите са видими, защото хората не се чувстват отговорни да го контролират, допълни Цвета Наньова.

Предлага се и създаването на Национален фонд за декарбонизация, който да канализара цялостното финансиране на енергийната ефективност. Наньова напомни, че по програмата за саниране на жилищата по Плана за възстановяване от догодина ще се изисква 20 процента самоучастие на хората, а първият преход към изцяло самофинансиране на тази дейност е изискването по програмата да отделим средства за техническото и енергийното обследване на жилищата. Важно е да познаваме промените в Закона за управление на етажната собственост, да имаме елементарни технически компетенции, за да знаем какво да поискаме от фирмите, важно е и да има финансови инструменти в подкрепа на хората при сто процента самоучастие в бъдещото саниране, смята Наньова.

Източник: БТА

Министерството на енергетиката предлага за обществено обсъждане промени в Закона за енергията от възобновяеми източници

Министерството на енергетиката предлага за обществено обсъждане промени в Закона за енергията от възобновяеми източници. Измененията са разработени с цел транспониране на изискванията на Директива ЕС 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници.

В проектозакона се допълват правомощията на министъра на земеделието да организира събирането и обобщаването на информация за потенциала, производството и потреблението на суровини от земеделието, животновъдството и горското стопанство.

Регламентирани са отговорности на Комисията за енергийно и водно регулиране да изготвя оценка за ефективността на схемите за подпомагане за електрическа енергия от възобновяеми източници и тяхното въздействие върху различните групи потребители. Предвидено е КЕВР да изготвя оценка на регулаторните и административните препятствия пред дългосрочните споразумения за изкупуване на енергия от възобновяеми източници и да предприема мерки за отстраняване на неоснователните препятствия.

С проектозакона се въвеждат правомощия на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие да организира и поддържа членството на агенцията в Европейската асоциация на издаващите органи. Пълноправното членство в асоциацията ще осигури възможност за допълнителни приходи на производители на енергия от възобновяеми източници, които не получават финансово подпомагане от други схеми.

Измененията в ЗЕВИ предвиждат още създаването на звена за контакт, които да предоставят напътствия и улесняват целия административен процес по кандидатстване и издаване на разрешение. Такива функции ще изпълняват общините.

С предложените изменения се предвижда ново правомощие на министъра на енергетиката, който трябва да одобрява плановете на топлопреносните предприятия за развитие на районни отоплителни или охладителни системи, в случай, че такива планове бъдат разработени.

В законопроекта са регламентирани изискванията относно определянето на национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление, задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление в транспорта, както и целите за дял на енергията от възобновяеми източници в секторите електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане.

С промените в закона потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници ще могат да произвеждат, съхраняват и продават своите излишъци чрез споразумения за закупуване, чрез доставчици на електрическа енергия и чрез търговски споразумения между партньори.

Коментари, мнения и препоръки по предложения проект могат да се изпращат в законоустановения срок на имейл адрес: m.minova@me.government.bg

Повече на МЕ

Към развитие на енергийните общности в България

На 28 ноември се проведе Международен дискусионен форум „Перспективи и технологии в енергийните общности 2023 – 2027", който ЦЕЕ ЕнЕфект организира съвместно с Български Енергиен и Минен Форум, Агенция за устойчиво енергийно развитие, Камара на енергийните общности в България и Българската браншова камара „Умни мрежи".

Начало на форума и приветствие към участниците отправи Джордж Кремлис - почетен директор на Генерална дирекция „Околна среда" на ЕК, съветник на министър-председателя на Гърция по въпроси, свързани с околната среда, климата и енергетиката, като последваха представяния от представители на Министерство на енергетиката, Българския Енергиен и Минен Форум, Камарата на енергийните общности в България, Т&Д Инженеринг, Софияплан и други.

В рамките на събитието се проведоха два панела с фокус върху европейското законодателство и националните подходи, както и върху възможностите за развитие, наличните стимули и перспективи.

Темата за енергийните общности бе част от дневния ред на XVI-та Национална конференция на Асоциацията на българските енергийни агенции. Драгомир Цанев представи резултати от работата в тази насока в българските пилотни общини, които участват в международния проект CONGREGATE – Бургас, Добрич и Столична община, а в допълнение се обсъдиха и въпроси, свързани с юридическите механизми за реализация, технологиите и взаимодействията между отговорните национални институции, частния бизнес и потребителите. Можете да прочетете повече в подробния материал на 3e-news, отразяващ втория ден на конференцията тук: *Гражданите може да финансират общините за ВЕИ и да генерират печалба, показват пилотни проекти*.

По-рано този месец представители на тези общини взеха участие и в третото учебно посещение в Ческе Будейовице, Чехия, посветено на потенциала на енергийните общности и ролята на местните и регионални власти в енергийния преход. Там бяха и представители на местните власти и експерти, които да обменят добри практики при проекти за съвместно производство и потребление на енергия от възобновяеми източници, а визитата приключи с организирано посещение на инсталация за производство на енергия от биогаз.

CONGREGATE

Supported by:

Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety

European Climate Initiative EUKI

based on a decision of the German Bundestag

22 български общини с Етикет за иновации и добро управление на местно ниво

22 български общини получиха Европейски етикет за иновации и добро управление на местно ниво. Етикетът се присъжда от Национална платформа на партньорите за добро демократично управление на местно ниво, която е акредитиран орган от Съвета на Европа. Признанието отличава въведените добри практики за развитие и укрепване на местното самоуправление и демокрация в България.

Общините, получили етикетите, са: Ардино, Банско, Берковица, Вълчи Дол, Габрово, Димитровград, Добрич, Долна Баня, Доспат, Каспичан, Кнежа, Костинброд, Левски, Ловеч, Павликени, Поморие, Раковски, Свищов, Сърница, Тетевен, Троян и Търговище.

Сертификатите бяха връчени по време на форума: „Българските общини – постигане на европейски стандарт за качество на управлението на местно ниво", организиран от Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

Вече 12 години България успешно изпълнява европейската Стратегия за иновации и добро управление на местно ниво и е една от водещите държави в нейното прилагане. Основен инструмент на Стратегията е именно Европейският етикет за иновации и добро управление на местно ниво. Оценяването на общините на държави-членки на ЕС се извършва по единни критерии и индикатори, разработени от Съвета на Европа. Процедурата за присъждане на Европейския етикет се осъществява в партньорство между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Националното сдружение на общините в Република България.

Източник: МРРБ

Замяната на въглищата за отопление с пелети и климатици не е спасението за Зеления преход, нужна е интегрирана трансформация в домовете

Сложната декарбонизация или намаляване на емисиите на въглероден диоксид се очаква да дойде не от другаде, а от нашите жилища. Обновяването на жилищните сгради спрямо нежилищните се очаква да допринесе за 85% от енергийните спестявания и намаляване на CO2 емисии. Около 60-80% от крайното енергийно потребление в българските градове е на домакинствата. Всички планове на ЕС за въглеродна неутралност засягат всеки от нас и начина ни на живот.

Европа предвижда 60% намаляване на емисиите да бъде от сграден фонд като се постигне 15% спестяване на енергия, но при 0,02% обновяване на година средно за ЕС, едва ли ще постигнем тези цели до 2050 година, коментира Ина Карова от Енергийна агенция, Пловдив. Това е изключително валидно за жилищните сгради, които заемат най-голям дял. Темата обсъдиха експерти в панел "Решения за декарбонизация и нисководемисионно градско развитие" по време на XVI Национална конференция на Асоциацията на българските енергийни агенции "Енергийна ефективност и ВЕИ", на която 3eNews е медиен партньор.

За Югоизточна Европа данните са още по-фрапантни, още по-трудно е да постигнем тези цели заради по-високо ниво на енергийна бедност, по-стари сгради, климатична уязвимост на населението и недобро планиране на енергийно потребление и производство, допълни тя.

Ако не се ускорят темповете, по които Европа и България вървят, няма да достигнем въглеродната неутралност

Едва ли тези цели ще бъдат постигнати, ако няма по-амбициозни, интегрирани политики и силна политическа воля, коментира още експертът. Ако не се ускорят темповете, по които Европа и България вървят, няма да достигнем въглеродната неутралност.

Не сме сред най-амбициозните в своите усилия и сме заложили цели, които не са прекалено амбициозни, коментира още Карова. Всъщност у нас 7% отговарят на съвременните изисквания за енергийна ефективност, пречка се явява високите нива на съсобственост, законови, технически бариери са голям фактор за сериозно енергийно потребление и са възпрепятствали обновяването на сградите.

Политиките по декарбонизация залагат 30% намаляване на енергийно потребление с ускоряващ интензитет през 2030 г. със 17%, през 2040 с 39%, през 2050 г. с 44%. Както споменахме жилищните сгради трябва да допринесат за 85% за намаляване на емисиите.

Мисия за България още по-невъзможна като се има предвид, че скоро ще тръгне програма за обновяване на жилищата по Плана за възстановяване и устойчивост, която продължава да има скромни цели, липсва връзката с гражданите, както техническа подкрепа, има доста големи административни бариери, голяма тежест за домакинства, местни власти, посочи експертът. Липсват нови проценти за съфинансиране и специални схеми, които да обезпечат средствата за енергийно бедни.

Източник: 3e-news

Новата пречиствателна станция на Пловдив ще произвежда и електроенергия

Кметът на Пловдив Здравко Димитров заедно със своя заместник по строителство Пламен Райчев и инж. Антон Гълъбов от ВиК Пловдив инспектираха изпълнението на дейностите по реконструкция, модернизация и доизграждане на Пречиствателна станция за отпадъчни води – Пловдив, съобщават от общинската администрация.

Пречиствателната станция е най-скъпата част от водния проект на Пловдив, като цената за модернизацията и доизграждането ѝ е 70 млн. лв. с ДДС. Реализацията на проекта е във финална фаза и се очаква до края на месеца пречиствателната станция да бъде завършена. Капацитетът на станцията ще позволи в нея да се пречистват водите на целия град, допълват от общината.

От твърдите фракции в метантанковете в станцията пък ще се произвежда биогаз, който съдържа 64% метан. Той ще постъпва в газогенераторите, а с произведеното електричество ще бъде осигурена половината от необходимата за работата на пречиствателната станция електроенергия, с което значително ще се понижи себестойността на експлоатация, се казва още в съобщението.

Източник: water-bulgaria.com

Равносметката от климатичната конференция в Египет

От 6 до 20 ноември в Шарм ел Шейх в Египет се проведе COP27 – 27-та конференция за климатичните промени. На нея присъстваха над 120 световни лидери, делегати от над 190 държави и десетки хиляди регистрирани участници – политици, наблюдатели, експерти и активисти.

Преговорите между държавите продължиха до неделя сутрин, близо 2 дни по-дълго от планираното. Това прави тазгодишния COP27 един от най-дългите в историята. Основната причина за бавния напредък беше липсата на съгласие за създаването на новия фонд "Загуби и щети", който трябва да покрива загубите на по-бедните страни, засегнати от въздействието на климатичните промени.

Първият пробив в тази посока дойде на 18 ноември от ЕС. Тогава председателят на Европейската комисия Фанс Тимерманс заяви от името на общността, че ще предложи установяването на такъв фонд.
В крайна сметка в неделя – на 20 ноември, делегатите на страните подписаха документ, като новото в него е призив за създаване на фонд "Загуби и щети", което се определя като историческо постижение. Предстои да се види обаче как точно този фонд ще бъде реализиран.

За първи път в документ, приет по време на COP, се споменават термини като повратни точки и природно-базирани решения. Също така за първи път е предвидена секция за горите и също така се споменава, че климатичните проблеми са способни да създават проблеми с храните. Признава се и правото за чиста, здравословна и устойчива среда. В подписания документ се критикува неспазената цел от 2009 г. за подкрепа на мерки за смекчаване и адаптация в размер от 100 милиарда долара на година за развиващите се страни и се призовава за нейното изпълнение.

За съжаление обаче, макар и да се подчертава важността на договорената цел от 1,5°C от Парижкото споразумение, няма договорени конкретни нови цели и амбиции за допълнителни намаления на парниковите емисии.
Липсва и призив за намаление или преустановяване на всички изкопаеми горива, а не само въглищата, както бе договорено в Глазгоу.

Други проблеми, по които също не беше постигнат напредък, е пълното прецизиране на механизмите около търговията с емисии – по-специално с цел избягване на двойно отчитане на въглеродни кредити. Беше критикувана и липсата на поставени цели за внедряване на ВЕИ и за енергийна ефективност. Критика привлича и призивът за "преход към нисько-въглеродни източници на енергия", като опасенията са, че това може да бъде вратичка за прекомерни инвестиции към изкопаеми горива и особено газ, несъвместими с целите за понижение на парниковите емисии. Последният факт е особено актуален на фона на енергийната криза, като вниманието на страните бе привлечено към залежите на газ в Африка като възможност за облекчаване на недостига на горивото и цените на енергията в и извън континента.

Може би най-съществения факт за този документ е, че всъщност това не е ново споразумение, сделка или пакт. При внимателен прочит се вижда, че от 93-те точки в него само в две от тях се споменава за вземане на решение, а в четири – има призив за действие. Всички останали точки започват с глаголите "приветствам", "преповтарям", "отбелязвам", "подчертавам" и т.н., което на практика означава, че говорим за документ с почти изцяло пожелателен характер.

Макар че дори самото споменаване и официално разпознаване на проблемите, може да се разглежда като напредък, като цяло очакванията за реални решения и ангажименти, които да надградят решенията от Глазгоу, не бяха оправдани.

Автор: Николай Петков, повече информация на: Климатека

Избрано от медиите

Соларни системи за фирми и домакинства - от идеята до инвестицията. Кой и за какво може да кандидатства, какви са условията, възможностите и спънките? Как и кога инвестицията в соларни панели може да пести разходи за бизнеса и бита. Какви са стъпките за изграждане?
Румяна Гочева, Капитал, 01.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/01/4407676_solarni_sistemi_za_firmi_i_domakinstva_-_ot_ideiata_do/

Въздухът у дома и в офиса. Невидимото предизвикателство около нас.
Дневник, Подкаст "Еко трансформъри", 21.10.2022
https://www.dnevnik.bg/zelen/2022/10/20/4405423_podkast_eko_transformuri_vuzduhut_u_doma_i_v_ofisa/

Санирането и енергийното обновяване – какво трябва да знаем, за да кандидатстваме. Интервю с Драгомир Цанев, изпълнителен директор на ЕнЕфект
БНР/Хоризонт, 01.11.22
https://bnr.bg/horizont/post/101729397/saniraneto-i-energiinoto-obnovavane-kakvo-trabva-da-znaem-za-da-kandidatstvame

Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради – какво да очакваме? *Разговор на Нина Цанева с Драгомир Цанев (ЕнЕфект) и Иван Велков (БГФМА)*
БНР, програма „Христо Ботев“, предаване „Нашият ден“, 01.11.2022, 10:00
https://bnr.bg/hristobotev/post/101729381/dragomir-canev

Експерт: Хората внимателно да подбират фирмите за саниране. Интервю с Драгомир Цанев, изп. директор на ЕнЕфект

Euronews *Bulgaria,* предаване „Добро утро, Европа“, 02.11.2022

https://www.vbox7.com/play:793acdd50d?pos=relend

Възобновяват програмата за саниране на блокове. Интервю с инж. Александър Станков, ЕнЕфект
Euronews *Bulgaria*, предаване „Добро утро, Европа“, Йоана Георгиева, 02.11.2022
https://euronewsbulgaria.com/news/5733/vuzobnovyavat-programata-za-sanirane-na-blokove

Иван Хиновски, енергиен анализатор
Дефицитът на научно-технически потенциал в енергетиката придобива критични нива и крие рискове за държавата
3Е news, 02.11.2022
https://3e-news.net/bg/a/view/38492/deficityt-na-nauchno-tehnicheski-potencial-v-energetikata-pridobiva-kritichni-niva-i-krie-riskove-za-dyrjavata

Защо да изберем отоплението на парно?
3Е news, 03.11.2022
https://3e-news.net/bg/a/view/38510/zashto-da-izberem-otoplenieto-na-parno

Първа стъпка за офшорни вятърни централи в България. Енергийната комисия прие на първо четене законопроект, който урежда изграждането на вятърни перки в акваторията на Черно море
Евгени Ахмадзай, Капитал, 03.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/03/4411411_purva_stupka_za_ofshorni_viaturni_centrali_v_bulgariia/

Анес Монфре, Началник отдел България, Унгария и Словения в регионалната дирекция на ЕК:
Най-важната реформа за справедлив преход е постепенното премахване на въглищата
Моника Върбанова, Капитал, 03.11.2022
https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/ikonomika/2022/11/03/4410435_anes_monfre_ek_nai-vajnata_reforma_za_spravedliv/

96% от софиянците искат да участват в програми за саниране, броят на запитванията расте. Драгомир Цанев и Иван Марчев уточниха кои са стъпките и кога са сроковете за кандидатстване в програмата
Bulgaria ON AIR/България сутрин, Ирена Бакърджиева (Ред.), 04.11.2022
https://www.bgonair.bg/a/36-sutreshen-blok/284448-96-ot-sofiyantsite-iskat-da-uchastvat-v-programi-za-sanirane-broyat-na-zapitvaniyata-raste

Въпроси за новото саниране – отговаря директорът на Центъра за енергийна ефективност ЕнЕфект
БНТ1, предаване „Говори сега“, 05.11.2022
https://bnt.bg/news/vaprosi-za-novoto-sanirane-otgovarya-direktorat-na-centara-za-energiyna-efektivnost-v331171-311509news.html

Кой ще плати за климатичните бедствия: горещият въпрос на срещата на върха за климата.
Ани Коджаиванова, Капитал, 06.11.2022
https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/climate/2022/11/06/4410824_koi_shte_plati_za_klimatichnite_bedstviia_goreshtiiat/

COP27: Светът е на магистралата към климатичния ад, предупреди Гутериш. Световните лидери се събраха да обсъдят сложни и тежки въпроси около климата, докато ръстът на температурите вече гони 1.2°C, а намаляването на емисиите засега не се случва
Ани Коджаиванова, Капитал, 07.11.2022
https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/climate/2022/11/07/4412567_cop27_svetut_e_na_magistralata_kum_klimatichniia_ad/

Две цени на тока за бизнеса ще има през 2023-та след компенсациите. За клиентите на ниско и средно напрежение таванът ще е 200 лв./мВтч, докато за тези на високо напрежение - 250 лв./мВтч
Евгени Ахмадзай, Капитал, 08.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/08/4413110_dve_ceni_na_toka_za_biznesa_shte_ima_prez_2023-a/

Домакинствата няма да купуват ток от борсата до 2026 г., реши парламентът
Татяна Димитрова, Дневник, 08.11.2022
https://www.dnevnik.bg/biznes/2022/11/08/4413032_domakinstvata_niama_da_kupuvat_tok_ot_borsata_do_2026/

COP27: Да поговорим за (много) пари. Някои от богатите нации са готови на компромис и ще предложат пряка помощ за най-засегнатите от климатичните промени бедни държави
Ани Коджаиванова, Капитал, 09.11.2022
https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/climate/2022/11/09/4413549_cop27_da_pogovorim_za_mnogo_pari/

Планът за възстановяване ще се променя заради проектите по RepowerEU. Механизмът на ЕС за енергийната независимост от Русия изисква пренасочване на средства от други програми. Въпросът е и как ще се възползва България
Моника Върбанова, Капитал, 09.11.2022
https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/ikonomika/2022/11/09/4413495_planut_za_vuzstanoviavane_shte_se_promenia_zaradi/

Какво е значението на дървесната биомаса за производство на топлоенергия
hvac-bulgaria.com, 11.11.2022
https://hvac-bulgaria.com/article/2586-kakvo-e-znachenieto-na-darvesnata-biomasa-za-proizvodstvo-na-toploenergiia

"Булгаргаз" е на загуба от 28 млн. лв. към края на септември. Дълговете на "Топлофикация София" към газовия доставчик са половин милиард лева и ще растат с по 150-200 млн. лв. на месец през зимата
Евгени Ахмадзай, Капитал, 14.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/14/4415415_bulgargaz_e_na_zaguba_ot_28_mln_lv_kum_kraia_na/

Има ли интерес у нас към европейските средства за саниране
Последен шанс за безплатно саниране на жилищни сгради – първоначалната инициатива е в ръцете на собствениците
БНР-Радио Видин, „Актуално“ в предаването "Посоките на делника" с участието на
Д. Цанев (ЕнЕфект), Р. Кънев и А. Новаков (ЕП)
Автор: Йорданка Петрова, публикувано на 14.11.2022 г.
https://bnr.bg/vidin/post/101735916/nova-programa-dava-vazmojnost-za-sanirane-na-jilishtni-blokove-s-finansirane-na-100

Как да изолираме дома си, за да спестим максимално енергия. Добрата изолация може да ни спести между 30 и 60% от сметките
Нова ТВ, Здравей, България, Георги Георгиев, 14.11.2022
https://nova.bg/news/view/2022/11/14/390150/как-да-изолираме-дома-си-за-да-спестим-максимално-енергия/

Отварят процедурата за ВЕИ и локално съхранение на енергия за бизнеса по ПВУ
powerindustry-bulgaria.com, 16.11.2022
https://powerindustry-bulgaria.com/article/3423-otvariat-procedurata-za-vei-i-lokalno-sahranenie-na-energiia-za-biznesa-po-pvu

Парламентарно шоу за енергийни приоритети. В Народното събрание отново демонстрират, че в енергийната сфера политическият дневен ред няма нищо общо с този на обществото

3e-news, 16.11.2022 г.
https://3e-news.net/bg/a/view/38869/parlamentarno-shou-za-energijni-prioriteti

Енергийната криза в Европа далеч не е приключила. Симулацията може да помогне да се разбере какво ще се случи
Капитал, от The Economist, 14.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/14/4411710_energiinata_kriza_v_evropa_dalech_ne_e_prikljuchila/

След 10 г. протакане ГЕРБ и БСП предлагат поредно отлагане за плановете на общините
Андриян Георгиев, Дневник, 21.11.2022
https://www.dnevnik.bg/bulgaria/2022/11/21/4417114_sled_10_g_protakane_gerb_i_bsp_predlagat_poredno/

Неизползваните възможности на алтернативните горива. Инсталациите за оползотворяване на RDF намаляват отпадъците и въглеродните емисии, но в България те все още са екзотика
Иглика Филипова, Капитал, 21.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/21/4411919_neizpolzvanite_vuzmojnosti_na_alternativnite_goriva/

Другата война: Какво значи за България финландският арбитраж с "Газпром". "Булгаргаз" може да трябва да плати за количествата, заявени в договора с руснаците, не е ясно дали плащането в рубли е коректно от правна гледна точка
Евгени Ахмадзай, Капитал, 21.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/21/4418386_drugata_voina_kakvo_znachi_za_bulgariia_finlandskiia/

ЕК: България не може да препродава руски петрол, дори преработен
EURACTIV BULGARIA, 22.11.2022
https://euractiv.bg/section/енергетика/news/ес-българия-не-може-да-препродава-руск/

Изгубени в енергийния преход: какво ще е бъдещето на въглищните региони. *България рискува да загуби не само милиардите от ЕС, но и конкурентоспособността си заради липсата на политически решения и сбъркан диалог с обществото*
Ивайло Станчев, Капитал, 22.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/22/4418764_izgubeni_v_energiiniia_prehod_kakvo_shte_e_budeshteto/

МЕ предлага за обществено обсъждане Проект на Наредба за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради
Министерство на енергетиката, 23.11.2022
https://www.me.government.bg/news/me-predlaga-za-obshtestveno-obsajdane-za-obshtestveno-obsajdane-proekt-na-naredba-za-obsledvane-za-energiina-efektivnost-sertificirane-i-ocenka-na-energiinite-spestyavaniya-na-sgradi-3112.html

Нови промени в Плана за възстановяване и пазара на CO_2 квоти се подготвят в Европарламента. Реновирането на сградния фонд трябва да се случи не само с финансиране от бюджета, ами и с инвестиции от собствениците, категоричен бе Радан Кънев
Георги Велев, 3e-news, 23.11.2022
https://3e-news.net/bg/a/view/39081/novi-promeni-v-plana-za-vyzstanovjavane-i-pazara-na-co2-kvoti-se-podgotvjat-v-evroparlamenta

Общини и бизнес могат да получат до 5 млн. евро за съвместни пилотни иновативни проекти
Проекти може да се подават до 19 януари догодина
Ани Табакова, Капитал, 23.11.2022
https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/gradove/2022/11/23/4418827_obshtini_i_biznes_mogat_da_poluchat_do_5_mln_evro_za/

Планът за възстановяване и устойчивост – рисковете нарастват
Институт за пазарна икономика, 25.11.2022
https://ime.bg/bg/articles/planyt-za-vyzstanovyavane-i-ustoiivost-riskovete-narastvat/

Изпълнението на плановете за възстановяване в ЕС напредва
Институт за пазарна икономика, 25.11.2022
https://ime.bg/bg/articles/izpylnenieto-na-planovete-za-vyzstanovyavane-v-es-napredva/

Служебният кабинет бърза да назначи нови шефове в държавните енергийни дружества. Промени ще има в съвета на директорите на АЕЦ "Козлодуй", НЕК, "Булгаргаз" и "Мини Марица-изток"
Евгени Ахмадзай, Капитал, 29.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/29/4421676_slujebniiat_kabinet_burza_da_naznachi_novi_shefove_v/

Заради манипулации КЕВР глоби с 1.3 млн. лв. НЕК и пет търговеца на ток. Сделките са от началото на 2019 г., когато България имаше най-високата цена на енергията в целия ЕС
Ивайло Станчев, Капитал, 29.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/29/4421759_zaradi_manipulacii_kevr_globi_s_13_mln_lv_nek_i_pet/

Европа внася рекордно количество руски втечнен природен газ. Доставките са нараснали с 40% в сравнение с 2021 г.
Тодор Шишков, Капитал, 30.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/30/4421501_evropa_vnasia_rekordno_kolichestvo_ruski_vtechnen/

В поредна сграда във Враца инсталираха уреди за дистанционен отчет
hvac-bulgaria.com, 27.10.2022
https://hvac-bulgaria.com/article/2582-v-poredna-sgrada-vav-vraca-instaliraha-uredi-za-distancionen-otchet

Фотоволтаици ще захранват завода за боклук край София. Общината ще даде 3.5 млн. лв. за соларни панели върху пет от сградите, като планираната мощност е 1809.4 kWp
Анина Сантова, Капитал, 03.11.2022
https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/gradove/2022/11/03/4411305_fotovoltaici_shte_zahranvat_zavoda_za_bokluk_krai/

„Чирен" има нова роля на фона на променените реалности на газовата карта на Европа. Разширението на газохранилището се бави с години
Деляна Петкова, investor.bg, 14.11.222
https://www.investor.bg/a/518-energetika/363799-chiren-ima-nova-rolya-na-fona-na-promenenite-realnosti-na-gazovata-karta-na-evropa

Президентството ще слага соларни панели на покрива на "Дондуков 2". Предвижда се централата да е с мощност 90 кВт и да струва до 167 хил. лева, като ще се ползва само за собствени нужди
Ивайло Станчев, Капитал, 14.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/energetika/2022/11/14/4415367_prezidentstvoto_shte_slaga_solarni_paneli_na_pokriva/

Летищата в София, Варна и Бургас инвестират в собствени соларни системи. С фотоволтаиците морските аерогари ще покриват енергийните си нужди 24%, а софийската - 100%
Калина Горанова, Капитал, 30.11.2022
https://www.capital.bg/biznes/kompanii/2022/11/30/4421629_letishtata_v_sofiia_varna_i_burgas_investirat_v/

Co-funded by the Intelligent Energy Europe

Цялата отговорност за съдържанието на тази публикация се поема от авторите. Тя не отразява задължително мнението на Европейската общност. Европейската агенция за